Sayısı 3 Kuruş

20 Mayıs 1942
ÇARŞAMBA
YIL: 25 * SAYI: 8733
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare (24370), Yazı (21418)
Telg: İstanbul Vakıt—Posta kutusu:46

VAKIT

19 Mayıs piyangosunda kazanan numaralar (3 ncü sayfamızda)

Millî Şef İnönünün gençliğe hitabı

Cümhuriyet sizin sağlam dayancınız ve istikbalinizdir

Vatanın geniş ve dar zamanlarını yalnız kendi haksız zenginlikleri için marifet fırsatı bilen soysuzlara nefretle, iğrenme ile bakınız !

** Harp belâlarından olan darlık ve pahalılık vücutlar üzerinde olduğundan ziyade ahlâk üzerinde de sarsıntılarını hissettiriyor .*

** Umidiniz ve neş'enizle, büyüklerin hırslarına durgunluk ve muhakemelerine kuvvet vereceksiniz.*

** Şaşıranların türlü ahlâk hezeyanlarına karşı, coşarak akan bir çağlayan gibi temiz ve şeffaf kalınız.*

** Muhakkak biliniz ki kötü fırsat düşkünlerinin ve kötü ahlâk örneklerinin mumları çok kısa sürecektir.*

** İnsanlar arasında iyi geçinmenin, hattâ milletler arasında yakın tanışmanın bir esaslı vasıtası spordur. .*

** Vatan müdafaası için titriyen, vatana hizmet işi için hazırlanan Türk milletinin neş'esinde saadet ve kederin de felâket bulan temiz sportmen ahlâklı, Türk cemiyetinin bu gününde ve yarınında muzaffer kalacaktır .*

Büyük Atatürkün şanlı adını candan saygı ve sevgi duygularınızla göklere yükseltiniz

Ankara 19 (A.A.) — Cumhurreisi Milli Şef İsmet İnönü, 19 mayıs stadyomunda gençlik ve spor bayramı töreninde Türk gençliğine aşağıdaki hitapta bulunmuşlardır:

Türk gençleri:

Sevgili ve değerli varlığımız olan sizlerin gençlik ve spor bayramınızı kutlamak için aranızda bulunuyoruz. Sizin iyi yetişmenize ne kadar dikkatle baktığımızı farkediyor musunuz? Hocalarınız, ana, babalarınız ve devlet adamlarınız, vatanın geleceğini temiz ve kudretli ellerinize koymak için aşk ile hazırlanmanızı istiyorlar. İyi yetişmenizi kolaylatmak için, size her vasıtayı tedarik etmeye çalışıyoruz. Sizin hayatınızın sıhhatli ve neşeli geçmesi için, bizim çok göreceğimiz fedakârlık yoktur. Sizden ahlâklı, çalışkan ümitli ve kuvvetli olmanızı isteriz. Kâinat içinde bir zerre olan bu yer yüzünde, tabiatin en mükemmel nümunesi olan insanlar, bugün biribirlerini öldürmekle meşgul dürler. İnsanlığa hayret veren bu manzara karşısında gelecek nesillerimizin daha kudretli ve hazırlıklı yetişmesi, başlıca düşüncemiz olmalıdır.

Size her zaman iyi ahlâklı olmayı, insan meziyetlerinin başında gösterdim. Harp facialarının, milletlerin ahlâkı üzerinde acıklı yıkıntılarını arttırdığını görüyoruz, Harp belâlarından olan darlık ve pahalılık vücütlar üzerinde olduğundan ziyade ahlâk üzerinde sarsıntılarını hissettiriyor. Ümidiniz ve neşenizle, büyüklerin hırslarına durgunluk ve muhakemelerine kuvvet vereceksiniz. Şaşıranların türlü ahlâk hezeyanlarına karşı, coşarak akan bir çağlayan gibi temiz ve şeffaf kalınız. Vatanın geniş zamanlarını ve dar zamanlarını yalnız kendi haksız zenginlikleri için marifet fırsatı bilen soysuzlara nefretle, iğrenme ile bakınız. Muhakkak biliniz ki, kötü fırsat düşkünlerinin ve kötü ahlâk örneklerinin yalancı mumları, umduklarından çok kısa bir zaman tütebilecektir. Vatan müdafaası için titriyen, vatana hizmet işi için hazırlanan Türk milletinin neşesinde saadet ve kederinde felâket bulan temiz sportmen ahlâklı, Türk cemiyetinin bugününde ve yarınında muzaffer kalacaktır. Bütün insanlığı saran belâlar içinde fedakârlık kararı ile, ka.

(Devamı Sa. 2, Sü. 1 de)

Şeref stadında Atatürk ve İnönü büstüne çelenk konuyor, altta kızlarımız geçit resminde..

Gençlik bayramı

Coşkun tezahüratla kutlandı

Ankara, 19 (A.A.) — Milli Şef ve Reisicümhurumuz bugün gençlik ve spor bayramı münasebetiyle 19 mayıs stadyomunda yapılan merasime huzurlarile şeref vermişlerdir. Milli Şefimiz okulların ve mükelleflerin beden hareketlerini yakın bir alâka ile sonuna kadar takip buyurmuşlardır.

Okul talebeleri ile harp okulu genç lerinin başarıları devlet reisimizi çok memnun etmiş ve harp okulu komutanı Mustafa Eremle Maarif Vekilliği beden terbiyesi ve izcilik müdürü Vildan Âşir'i ve beden terbiyesi öğretmeni Mübeccel Günışık ile Faik Gökay'ı huzurlarına kabul buyurarak kendilerine iltifat etmişler ve gençlerin başarılarına karşı takdirlerini beyan buyurmuşlardır. .

* * *

19 mayıs gençlik ve spor bayramı dün şehrimizde büyük tezahüratla kutlanmıştır..

Bu münasebetle dün Fener ve Şeref stadyomlarında spor şenlikleri yapıldığı gibi muhtelif hallerinde de muvaffak müsamereler tertip edilmiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Parti genel sekreteri Memduh Şevket Esendal'ın ateşli nutku

Ankara, 19 (A.A.) — Cümhuriyet halk partisi genel sekreteri Memduh Şevket Esendal bugün yurdumuzun her yanında kutlanmış olan gençlik ve spor bayramını aşağıdaki nutku ile açmıştır:

"Yüce Milli Şefimiz, sevgili vatandaşlarım;

Maarif Vekilimiz ve sevgili arkadaşımız Hasan Âli Yücel'in şu anda rahatsızlığı dolayısiyle onun sayın adına, ben, Cümhuriyet Halk Partisi genel sekreteri Memduh Şevket Esendal 19 mayıs gençlik ve spor bayramını açıyorum.

(Devamı Sa. 2, Sü. 6 da)

İlkbahar yağmurlarını beklerken

Yazan: *Asım Us*

Geçen sene istihsalindeki kifayetsizlik ve şiddetli ve sürekli kışın sebep olduğu zorluklar dolayısile hükûmet ilkbahara girerken bütün memlekette zirai seferberlik ilânına lüzum gördü. Herkesin her vasıtaya başvurarak yaz mevsimi için bilhassa mısır, darı, patates ekimine ehemmiyet vermesini istedi. Bu yoda çalışacaklara hükûmetçe mümkün olan her türlü yardımların yapılacağını bildirdi.

İlân edilen zirai seferberliğin bir çok yerlerde halk tarafından gereken dikkat ve alâka ile karşılandığına şüphe yoktur. Sonbahar ziraatinin kıştan gördüğü zararlar ilkbahar ekimi ile karşılanmıştır. Ancak geçen seneden daha iyi mahsul alabilmek için bir şart vardır: Hava vaziyetinin yardım etmesi; yani ekinler kemale erinceye kadar muntazam surette yağmurların yağması.

Şimdi bütün memleket toprakları artık bu ilkbahar yağmurlarını beklediği için zirai seferberliğin ekim devresi sona ermiş gibidir. Mısır patates ve bakliyat denilen mahsullerin ekimi zamanı bitmiştir. Yalnız darı için daha yirmi gün kadar bir ekim fırsatı vardır. Haziranın onuna kadar darı ekilebilir. Ellerinde imkân olan vatandaşlar bu yirmi günlük fırsat devrini kaçırmamalıdır. Zira bugün kilosu altmış kuruşa satılmakta olan darı da yerine göre insanlar için en kıymetli bir gıda olabilir.

Bu münasebetle meyvalar için de şunları kaydedelim: Meyvalar bizim memleketimizin bir çok yerlerinde kıymeti bilinmeyen gıda maddeleridir. Yaz mevsiminde yetişen bu gıda maddeleri kısmen taze olarak yenir. Fakat geriye kalan kısımlar çürüyüp gider. Dünyanın bugünkü vaziyeti içinde bu gibi gıda maddelerinin bu şekilde heder olup gitmesi affedilmez bir milli israftır.

Taze iken ihtiyaçtan artan bu gibi meyvalar güneşte kurutularak saklamak gibi en basit bir tedbirle kış mevsimi için kıymetli bir gıda haline getirilebilir.

Hülâsa bu sene gerek tarlalarda, gerek bahçelerde yetişen her türlü mahsullerin yetişmesine gayret edildiği kadar yetişenlerin mümkün olduğu kadar gıda ihtiyacına yarayacak surette muhafazasına dikkat olunmak lâzımdır.

İngiliz başvekil muavini Atle'nin beyanatı

Japonlar

Hindistana da, Avustural yaya da hücum edebilirler

Londra, 19 (A.A.) — Başvekil muavini Atlee, bugün Avam Kamarasını açmış ve şu dmeçte bulunmuştur:

"Hindistandaki kuvvetlerimizi arttırmak için elimizden geleni yapıyoruz. Japonyanın Hindistana hücum edeceği henüz kesin olarak bilinmiyor. Japonya belki Avusturalyaya hücum edecektir. Eğer Avusturalya ya karşı tehlike hâlâ mevcutsa Mercan denizindeki muharebe buna çok tesirli bir engel teşkil etmiştir. Eğer Japonlar Avusturalyaya hücum edecek olurlarsa şiddetle karşılanacaklardır. Uzakşartaki her noktaya Oranın icabettirdiği nisbette kuvvet tedarik etmemiz elbette imkânsızdır. Ve Japonya başlıca hedefini ortaya koymadan evvel ana kuvvetlerimizi herhangi bir bölgegde teksif etmemiz akılsızca bir hareket olur. Havalarda denizde ve karada kudretimizi tekrar bulacağımız ana kadar, sıkı durmalıyız."

Atlee, Avusturalyadan bahsederek demiştir ki:

(Devamı Sa. 2, Sü. 4 de)

İran Şahı

İsyan mıntakasına 15 kişilik bir parlâmento heyeti gönderiyor

İsyanı bastırmağa sevkettiği orduyu bizzat teftiş etti

Tahran radyosunun verdiği bir habere göre 15 kişilik bir parlâmento heyeti isyan mıntakasına hareket edecektir. Şehinşah kabul ettiği heyete şu beyanatta bulunmuştur:

— Uhdenize verilen vazifenin ehemmiyeti çok büyüktür. Bu hareket, meclisin itimadına güzel bir delildir. İsyan mıntakasındaki halk üzerinde çok iyi ve teskin edici bir tesiri olacaktır.

Ora halkı, çok ıztırap çekmiştir.. Ve hâlâ çekmektedir. Güzel yurt parçasındaki esef verici isyandan müteessirim. Oraya sevkedilecek kuvvetin teçhizatını kendim tetkik ettim. Bu kuvvetlerin sükûtunu iade edeceklerine kaniim.

— Radyo gazetesi —

Alman tebliği

Kerçte 149.256 esir alındı

Üç Soyvet ordusu yokedildi

Berlin, 19 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Düşmanın Kerç adasında kalan son kuvvetlerinin yok edilmesi çok yakındır.

Harkof bölgesinde düşmanın yeniden yaptığı şiddetli hücumlar püskürtülmüştür. Dünkü gün düşmanın 80 tankı tahrip edilmiştir. Alman hava kuvvetleri bundan başka daha 31 tankla 500 den fazla her çeşit arabayı harp dışı bırakarak düşmanın zırhlı vasıtalar bakımından kayıplarını harbin başındanberi 447 ye çıkarmışlardır.

(Devamı Sa. 2, Sü. 5 de)

Sovyet tebliği

Harkofta ilerlemeler devam ediyor

Muharebe gittikçe şiddetlenmektedir

Moskova 19 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği:

18 mayısta, Harkof kesiminde kuvvetlerimiz taarruzî hareketlerde bulunmuş ve ilerlemelerine devam etmişlerdir.

Kerç yarımadasında, çarpışmalar Kerç şehri civarlarında devam etmiştir.

17 mayısta, 64 Alman uçağı tahrip edilmiştir. Biz 21 uçak kaybettik

(Devamı Sa. 2, Sü. 5 de)

ALi SUAVi

64 Yıl önce bugün öldürülmüştü

Hayatı - mücadeleleri - Çırağan sarayına hücum etmeden önce Basiret gazetesinde neşrettiği bir yazı - Basiretin tavzihi ve Ali Suavinin öldürülüşü hakkındaki tebliğ

Ali Suavi

(Yazısı 2 nci sayfamızda)

Politika

Fısıltı : Vurguncunun siperi

Harp, dünyanın harpten evvelki nizamını tamamile değiştirmiştir, İnsanlar ve memleketler bambaşka bir hayat sürmek ıztırarmdadırlar. İtiyatlarımızı şuurumuzla tadil ederek yeni hayat şartına uymağa mecburuz. Kütlenin ruhunu teşviş ederek içinden vurmak istiyenler, vardır. Her gün sokaklardan pazarlara, pazarlardan dükkânlara, evlere ve bürolara kadar ağını kuran vurguncuların fısıltıları dolaşıyor. Bunlara inanmaymız ve bu gibi dedikoduların başını bulduğunuz yerde eziniz.

Yazan: **SADRİ ERTEM**

Her harp mutat hayatı değiştirir. Harplerin tabiatı budur. Fakat hiç bir harp bugün içinde bulunduğumuz harp kadar ne vüsat, ne de mahiyet bakımından mütehiş olmamıştır.

Dünyanın ateş altında olmayan yerleri parmakla sayılacak kadar mahdut ülkelerdir. Harbin mahiyet itibarile dehşeti ise onun bütün alışılmış olan şeylerden insanları uzaklaştırmasiyle bir kat daha artıyor. Evvelâ, harp yolları kesti. Artık her memleket ister istemez kendi kabuğu içinde bir hayat sürmektedir. Bunun ifade ettiği mana şudur: Asırlardanberi dünyayı süratli nakil vasıtaları ile emrine amade gören insanoğlu şimdi kendi toprakları üstüne dar bir tabiat ve elindeki teknikle başbaşa kaldı. Her memleket kendi kendine kifayet mecburiyetini yalnız derinden hissetmiyor. Bu zarureti duymaktaki müşkülleri de yenmek zorunda kalıyor. Bu mücadele, mücadelelerin en gücüdür.

Çünkü insanların sulh senelerine göre nizamladıkları hayat seviyesi ne derece aşağı olursa olsun bugünkü harp şartlarına göre yine üstündü. Bu üstün seviye onların itiyatlarını yarattı. Hayatlarının neşesi biraz da bu itiyatlarının okşanması ile temin ediliyordu. Şimdi beşeriyet itiyadı bozulmuş sinirli bir hastalık halindedir. İtiya-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Millî Şef'in gençliğe hitabı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rakterli ve sportmen durumu ile her yerde riayet gören Türkiye cumhuriyeti, sizin sağlam dayanacınız, sağlam istikbalinizdir.

Türk gençleri:

Sporun bayramını, milli kudretin kaynaklarından biri olarak karşılıyoruz. İnsanlar arasında iyi geçinmenin, hattâ milletler arasında yakın tanışmanın bir esaslı vasıtası spordur. İnsanların, hele genç ve ateşli çağlarında, sportmenlerin başından geçenlere alışmaları, onların birbirile münasebetlerinde çok tesirli olur. Muvaffak olmanın ortak zevki muvaffak olmanın geniş yürekle, düşmanlık duymadan kabulü hükümleri ürkmeden, taşkınlığa düşmeden karşılamak tabiatın ve her türlü şartların tesirlerine sağlam sinirle bakma, hülâsa başkalarının iyiliklerini benimseme ve başkalarının eksiklerini hoş görme, sporda idman edilir. Hele şu noktayı hiç hatırdan çıkarmayınız. Her yaşta ve her şarta uygun ve elverişli bir spor, çalışma zevki ve iradesinin başlıca bileğidir. Çalışmanın istediği bir çok kudretler vardır. Bunların hepsinden ehemmiyetlisi, çalışmanın insanda zevkli bir şey olabilmesi ve nerede, nasıl olursa olsun herhalde çalışmak için arzu bulunmasıdır. İşte spor, insanın bünyesinin hücrelerine çalışmanın bu esas kudretlerini vermek için başlıca sihirdir. İyi vatandaş, verimli vatandaş olabilmek için iyi sportmen olmıya çalışan ve iyi sportmen olmak için de maddi kudretini kesici, yıpratıcı zehirlerden koruyan, ahlâklı ve iradeli vasıflarla bezenerek yetişen vatandaş, doğru yolların en iyisindedir.

Genç arkadaşlarım:

İnsanlığın bütün elemleri, acıları, vatanın bütün sıkıntıları ve düşünceleri üstünde herkese, bütün dünyaya ümit ve neşe vermek için gürbüz ciğerlerinizin kuvvetli nefesile haykırınız: yaşasın gençlik.

Sizin kudretli varlığınız ve temiz ahlâkınızda vatanın sağlam geleceğini her zaman söylemiş olan büyük Atatürkün şanlı adını candan saygı ve sevgi duygularınızla göklere yükseltiniz.

Ali Suavi 64 yıl evvel bugün öldürülmüştü

İsmail Hâmi Danişmend (Ali Suavi'nin türkçülüğü) adı altında toplanıp kitap haline getirilen makaleleri neşrettikten, Falih Rıfkı Atay da bu neşriyat üzerine Ali Süaviyi canlandırdıktan sonra Çırağan hâdisesinin kahramanı daha çok dikkati çekmeye başladı. İşte onu ilk olarak ölümüne rastlayan bugün geniş bir ölçüde anıyoruz:

Bu akşam, Maarif müsteşarı sayın İhsan Sungu, radyoda bize Ali Süavî üzerine bir konferans dinletecektir. Aldığımız bir davete göre, yine bu akşam 18 de Üsküdar halkevinde bir toplantı yapılacaktır.

Hakikatte, İhsan Sungu üstadımız, bir çok bahislerde olduğu gibi bu bahiste de ilk ve tek salâhiyetimizdir. Bilgin tarihçi nüfuziyle Ali Süaviyi unutan devir içinde bütün hüviyetiyle keşfeden odur: Hayatını, ilmini, kavgalarını, ihtilâl hareketlerini, eserlerini her ilim heveslisine örnek olacak merak ve dikkatle İhsan Sungu'nun hâfızasında, muhakemesinde, nakil ve hikâyesinde ve hele kütüphanesinde mükemmel bir tasnif görmüş olduğunu biliyoruz; bu akşam bunlardan —bol bol diyemiyeceğiz, çünkü radyo saati pek kandırıcı değildir— birer parça tadacağız, fakat her halde az zamana çok kıymet sıkıştırmak hünerinden çok faydalanacağız.

* * *

Ali Süavi...

1255 = 1839 birincikânunun 8 inci pazar günü bir şeker bayramında Cerrahpaşada doğmuş. Babası Hüseyin Ağa adında fakir bir kâğıtçı. Bir İstanbullu hanımla evlenmiş. Dedeleri (Viranşehir) toprağından... Hangi Viranşehir? Emekli albay Mustafa Tuğtekin araştırmış: Çankırının Çerkeş kazasına bağlı Mecidiye = Viranşehir nahiyesinden ve bu nahiyenin şimdi (Çaylı) denen (Çay) köyünden... İstanbulda Davutpaşa iskelesi mektebi rüşdiyesinden çıktıktan sonra üç yıl kadar seraskerlikte bir kaleme devam ediyor.

17 - 18 yaşında iken Hicaza gidiyor. Simavda Koşulu medresesinde müderrislik ediyor. (1285 = 1839) Simavda bir Hacı Hafız oğlu hâdisesi üzerine Bursaya gelip rüşdiyede birinci muallim oluyor; oradan Ali Paşanın daveti üzerine İstanbula geliyor. Sofyada ticaret mahkemesine reis, Filibede tahrirat müdürü oluyor.

İstanbulda (Muhbir gazetesile neşriyata başlayarak Millet meclisi istemeye koyuldu. Kastamonuya sürüldü, oradan İneboluya savuşarak Parise kaçtı. (Muhbir) gazetesini Londrada çıkardı. Pariste (Ulûm) gazetesini neşretti. 1870 hâdiseleri üzerine Paristen çıkıp Liyonda gazetesini (Muvakkaten) adıyla çıkarmaya devam etti. Padişah Abdülhamidin tahta çıkması üzerine memleketine döndü. Bir müddet mabeyinde kaldıktan sonra Galatasaraydaki mekteb-i sultanî müderrisi oldu ve burasını millileştirmenin ilk adımını attı. Belki içyüzü budur, çekilmeye mecbur oldu.

Ve bundan tam 64 yıl evvel... Ruslar Ayastafanosa kadar gelmişler... Sulh mukaddemelerinin katîleşmesine mâni olmayı kuran Süavî, tam 64 yıl evvel bugün Beşinci Sultan Muradı tekrar hükümdar yapıp Abdülhamidi padişahlıktan düşürmek için bir kalabalıkla Çırağan sarayını bastı ve... oraya yetişen Hasan Paşa takımından kurtulmak için pencereden atlarken, paşanın sopası altında can verdi.

* * *

Çırağan hâdisesini tarih gereği gibi aydınlatamamıştır.

Yenisini çıkarmak için eskisini indirmek Osmanlı tarihinde görülmemiş şey değildir; fakat Ali Suavi'nin idare ettiği bu teşebbüsün hiç görülmemiş tarafı, padişahlığa oturtulmak istenen biçareyi öne geçirip Abdülhamidi tahtından indirecek hareketin bayrağını da âdeta onun eline vermek istenmiş olmasındadır.

Hareket muvaffak olsaydı ne olurdu? Abdülhamidin 33 yıl süren istibdadı belki başından boğulmuş olurdu; fakat hareketi öyle kolay başarılır ve bir kere teşebbüs edince de kuvvetlerini artıracak yardımlar birbiri arkasından gelir sanacak kadar hafif tutmak, muvaffakiyettizlik halinde zaten vehimli olan Abdülhamidin büsbütün şahlanmasına yol açmak demekti ve öyle de oldu. Onun için büyük milliyetçi ve büyük inkılâpçı Ali Süavî'nin fiil ve icra halindeki ihtilâlci sıfatına bir mesuliyet ayırmak haksız olmaz. Ali Süavî aslen halkçı ve halk idaresi taraftarı olmakla beraber Osmanlı imparatorluğunun o günkü vaziyeti bakımından samimî bir meşrutiyetçi idi. Neşriyatındaki edaya bakılırsa Mithat ve Kemâl tarafında cümhuriyetçiliği içinde saklayanlar bulunduğunu kabul etmek doğru olur.

* * *

Çırağan vakası üzerine takip görenler arasına bir de gazeteci karışmıştı. Basiret gazetesi sahibi Ali Efendi Ali Süavî'yi takdir edenlerden biri idi.

Mayısın 7 nci (Ali Efendi bu tarihi 21 mayıs gösteriyor; yanlıştır) cumartesi günü Ali Efendiye bir uşak Ali Süavî'den bir tezkere getirmiş ve bu varaka Basiret'in ertesi pazar nüshasının ikinci sahifesine konmuştur. Varaka şudur:

"Herkes, ve hep evrak-ı havadis hâl-i hâzırın tehlikesinden bahsetmekteler... Hakk-ı âcizânemde mevcud olan emniyyet-i âmmeye mebnî söyleyeceğim şeyi herkesin dinleyeceğine şüphem yoktur.

Müşkilât-i hazıra pek büyüktür; lâkin çaresi pek kolaydır: Yarınki nüshamızda, cümlenin müsaadesile, bu çareyi kısacacık şerh ve beyan edeceğim.

Bugün, şu mektubum, yarınki neşre, enzar-i umumiyyeyi celb içindir, efendim.

Ali Suavi,,

Ertesi gün Ali Suavi'nin söyleyeceği çareyi öğrenmek isteyenler resmî bir ilâve ile vakadan haber almışlar ve Ali Suavi'nin ne demek istediğini o zaman anlamışlardır.

Demek Ali Suavi tertibini cumartesi gününden tamamlamış ve pilânını pazartesi sabahı icraya koymayı kararlaştırmıştı.

O gün Basiret bir ilâve çıkaracak ve Ali Suavi'nin bir padişah değişikliği suretindeki tertibini belki de orada kendi lisanından dinletecekti. Fakat pazartesi Basiret'de tek bir harf yoktu.

Salı günkü Basiret ise Ali Suavi'nin makalesi yerine, (Dahiliye) başlığı altında ve (Dün akşam ilâve-i mahsusa ile neşrolunan) kaydiyle şu resmî ilânı koyuyor, altına da Ali Suavi'ye bir lânet fıkrası ekleyordu.

RESMÎ İLÂN

Ötedenberi şer ve mefsedetle melûf ve nece hiyanet ve devlet ve millete ihaneti halkça dahi meşhud ve maruf olan Ali Suavi nam şahıs mine'lkadîm câygîr-i zamîr-i habâsetsemiri olan mefsedeti fi'le getirmek niyyet-i şahsiyesiyle mâh-i halin on sekizinci işbu pazartesi günü sabahleyin saat dört raddelerinde nik-ü bed'i temyize mukaddder olmayan bir takım sebükmağzânı hakikat-i maddeden kat'an haberdar etmeyerek Çerağan sarayı pişgâhına toplayıp bir mikdarı dahil-i saray-i hümayûna fürceyâb-i duhûl olmuş ve maazallâh-i taalâ bir fesad koparmak teşebbüsünde bulunmuş ise de lehülhamdı velminne serian ittihaz olunan tedabir semeresile cemiyetleri derhal tarumar edilmiş ve müellif-i fesad olan merkum Suavi'nin esnay-i arbedede telef olarak levs-i vücudu sahife-i hestiden mündefi ve zâil olmuş ve önayak olan erbab-i fesad bir şerzime-i kalile olub bunlardan lâzım gelenler elde bulunmasiyle ve işbu cemiyet-i fesadiyyenin diğer şuabat ve teferrüatı olmamasiyle sâye-i emniyyet vaye-i hazret-i padişahîde halkça muhill-i emn-ü âsâyiş bir hal bulunmamıştır ve merkumundan derdest edilenlerin derhal istintak ve muhakemelerinin icrasile haklarında şer'an ve kanunen terettüb edecek mücazatın icrası emr-ü ferman-i adâletbeyan-i cenâb-i hılâfetpenâhî mukteza-yi âlisinden olarak icabının icrasına müsaraat olunmuştur.

BASİRET

Hâin-i dîn-ü devlet ve mel'un-i ebed-müddet merkum Suavi'nin pazar günkü nüshamızda imzasile bir varakası vardı. Mel'un-i merkum cumartesi günü akşam üzeri bir adamiyle bu varakasını irsal edip yarınki gazeteye girmesini ve bir de bend-i mahsus yazacağını haber göndermesi üzerine mel'unun sair evrak-ı havadise bend-i mahsuslar yazıp neşrettiği gibi biz de bu kabilden olarak varakasını dercetmiştik.

Meğer mel'ûnun niyet ve efkârı hainlikmiş. Her halde hulûs-i niyyetimiz sadakat ve istikamet olduğu cihetle mel'ûnun bu hainlikte bulunması zerre kadar hayal ve hatıra gelmemiştir.

Her ne ise, hâin-i bîdînin vücud-i habaset alûdunun ortadan kalkması hezarkere teşekkür olunacak mevaddandır. Lânetullâhi aleyh.

Bu vakada melâînden on altı telefat ile yirmi kadar mecruh olup (ölenlerin 200 den fazla olduğu ve saraya gelenlerin 600 le 1000 arasında bulunduğunu Basiretçi Ali Efendi yazar) fakat asâkir-i nizamiyye vü zabtıyye-i şahâneden dahi bir kaç şehit vuku bulmuştur.

Vakanın zuhurunda İstanbulda herkes işin ne olduğunu anlaymca ya kadar Çarşû-yi Kebîr ve Mahmutpaşa başı taraflarında dükkânların kapanması gibi halkta bir dereceye kadar telâş vuku bulmuş ise de zabıta tarafından olunan ikdam üzerine, hamdolsun, hiç bir gûne uygunsuzluk vuku bulmayarak herkes dükkânlarını açmıştır.

Devletin ve memleketin böyle buhranlı zamanında bu gibi hal ve harekâtta bulunanlar her kim olursa olsun hain ve mel'un olacağından mel'ûn-i merkum Suavi'nin ve ona hempa olanların dahî ilâyevmelkıyâm lânet ile yâdolunacağı emr-i âşikârdır.

Ağaoğlunun kabrinde

Dün öğleye doğru rahmetli üstad Ahmet Ağaoğlunun hatırasını anmak için bir çok takdirkârları ailesinin Teşvikiyedeki evinde toplanarak Feriköyündeki kabrini ziyaret etmişlerdir.

Öğleden sonra da ruhuna hediye edilmek üzere bir mevlit okutulmuştur.

Tank taşıyan denizaltıları

Libya cephesine silâh götürecekler

Londra, 19 (A.A.) — Röyter: İsviçreden gelen haberler, İtalyanların Almanların idaresi altında çok daha büyük denizaltı gemileri yapmakta olduklarını bildiriyor. Bernede dolaşan rivayetlere göre, bu yeni denizaltı gemileri ağır top ve tank yükliyebileceklerdir.. Bunlar Augsbourgda yapılmış hususi tip bir dizel motörü ile mücehhez olup Libya cephesine silâh, malzeme ve mühimmat taşıyacaklardır. .

Tifo serumu bulundu

Paris, 19 (A.A.) — Kollej dö Frans profesörlerinden Clovis Vincent tifoya karşı müessir bir serum keşfetmiştir. Bu profesör vaktiyle T. A. B. aşısını bulmuştu. Profesör tifoya karşı müessir bir silâh bulmak için 50 yıl çalışmıştır. Bu keşif tedavide büyük bir inkılâp yapacaktır.

Gandi

Mecusilerle müslümanların anlaşmasını istiyor

Yeni Delhi, 19 (A.A) — Gandi demiştir ki:

Mecusilerle müslümanlar arasında müzakerelerin tekrar başlamasına muvafakat ediyorum. Kongrenin tetkik komitesi tarafından tayin edilen beş mümessil birliği de bunu isterse ve eğer iki tarafın benim yardımım olsun olmasını, uyuşabilirse, dünyanın en bahtlı adamı ben olacağım.

Birmanyada

Japonların ele geçirdikleri yol

Tokyo, 19 (A.A.) — Maruf İsveçli kâşif Sven Hedin, Tokyo Nişinişi gazetesinin Stokholm muhabirine verdiği demeçte Japonlar tarafından tamamile kesilen Burma yolunun yerini tutacak hiç bir yol mevcut olmadığını ve bunun tahayyül bile edilemiyeceğini söylemiştir. Sven Hedin'e göre, Çinlilerin Romaya ipek götürmek üzere bundan 2000 yıl önce orta Asyadan geçmek suretile yaptıkları ipek yolu hâlâ eskisi gibi iptidaî şeklini muhafaza etmektedir. Bu yolun büyük bir kısmı ancak devletlerin geçebileceği bir çöl yolundan başka bir şey değildir.

Atle'nin beyanatı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

"Birleşik Amerikanın Avusturalyayı takviye etmek mes'uliyetini kabul etmesi bizim tarafımızdan lâkayıtlık gösterildiği manasına gelmez. İhtiyaç hissedilince Avusturalyanın müdafaası için başka bölgelerde herhangi muhataraya göğüs germeğe hazır bulunacağız.. Birmanyada general Aleksander ve kıtaları Çin kuvvetlerile birlikte kahramanca artcı muharebeleri yapmışlardır. Büyük bir maharetle ve inatla idare edilmiş olan bu muharebe, biz kuvvetlerimizi hava, deniz ve kara yolu ile çekmekte iken düşmanın hareketini geciktirmeğe matuftu. Fakat bizim kuvvetlerimiz ve Çin kuvvetleri düşmana insanca çok büyük kayıplar verdirmişler ve çok iyi döğüşmüşlerdir.

Denizyolu kaybedildikten sonra Hindistanla Birmanya arasında muvasala güçlükleri çok büyüktür. Japonların Çine karşı yaptıkları hücuma devam veya Hindistana taarruz edecekleri açıkça bilinmiyor. Bu iki ihtimal için de hazır bulunmamız lâzımdır. Seylândaki kuvvetlerimizi arttırdık. Ve iyi hazırlanmış müşterek harekete çok güzel bir örnek teşkil eden Diego Suarezin işgaliyle muhtemel Japon taarruzunu önledik. Hint denizinde durumumuzu sağlıyoruz. Fakat Japon kuvvetlerinin başka bir istikametten Avusturalyaya ve Yeni Zelandaya taarruza geçmeleri mümkündür."

Atlee, Avusturalyaya yardımda bulunmak ve kuvvet sevketmesini İngiltereden güç ve Amerikadan kolay olduğunu ve esasen iki hükûmetin bu mevzuda anlaşmış olduklarını belirterek sözlerine şöyle devam etmiştir.

"Son aylar zarfında Avusturalyada asker kuvvetleri muntazaman tahşit edilecektir. Ve Mac Arthur'un kumandası altına girecek olan bu askerlerin Japonlar tarafından Avusturalyaya taarruz yapıldığı takdirde onları şiddetle karşılıyacaklarına güvenebiliriz."

"Rusyaya malzeme verme programımızı idame ediyoruz. Bu iş kolay değildir. Murmansk tarikiyle denizyolu çok güçtür. Bunu yapmak için deniz ticaret filomuzun ve donanmamızın büyük gayretler sarfetmeleri lâzımdır. Rus müttefiklerimize yardım için mümkün olan her şeyi yapmağa devam etmenin muhataraları ne olursa olsun yolunda hareket ettiğimize eminiz."

Manisa valisi

Manisa 20 (Hususi muhabirimizden) — Yeni vali Akif İyidoğan Manisaya gelmiştir. İyidoğan Zonguldak, Kırkağaç, Akhisar ve Manisada hararetle karşılanmıştır. .

İyidoğan Zonguldak, Gaziantep Kars ve Sivas valiliklerinde bulunmuştur.

Ottava havacılık konferansı

Ottava, 19 (A.A.) — Ottava havacılık konferansındaki müttefik milletler mümessilleri dün muhtelif komisyonları seçmişlerdir.

Amerikadaki Çin hava kuvvetleri kumandanı general Şenasen konferansta demiştir ki:

"Çinin büyük sayıda tayyarecileri ve tayyare meydanları vardır. Çinin muhtaç olduğu şey tayyaredir ve tayyaresi olunca da Japonyaya havadan taarruz edebilecektir.

Buğdaydan kauçuk

Amerikadan garip bir haber verilmiştir. Nevyork ziraat nazırı, Amerikan kimyagerlerinin buğdaydan kauçuk yapmayı keşfettiklerini bildirmiştir. Nazır, buğdaydan yapılacak kauçuğun çok pahalıya mal olacağını, fakat harp şartları içinde buna bakılmıyacağını ilâvet etmiştir.

— Radyo gazetesi —

Sovyetlerin yeni Tokyo elçisi

Tokyo, 19 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin yeni Tokyo sefiri Yakof Malik şimdiye kadar Japon hükûmet merkezinde Sovyet sefareti müsteşarı sıfatiyle bulunmakta idi. Geçen şubatta sefir Konstantin Smetanof'un Kuybişef'e gitmesi dolayısiyle Malik maslahatgüzar sıfatiyle sefaret işlerini idare etmekteydi.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Barentz denizinde Rus hava kuvvetleri bir düşman destruyerini batırmışlardır.

* * *

Londra, 19 (A.A.) — Bir haftadanberi devam etmekte olan Timoçenko ordularının ileri hareketi dün de muvaffakıyetli neticeler vermiştir. Sovyet gece yarısı tebliği taarruzî hareketin devam ettiğini bildirmektedir. Almanların bir tank teşkili ile yaptıkları karşı hücum püskürtülmüş ve 30 Alman tankı tahrip edilmiştir.

Sovyet tebliği diğer kesimlerde kayda değer bir şey olmadığını ilâve etmektedir.

Sovyet yüksek kumandanlığına göre, Kerç yarmadasında Kerç şehri dolaylarında şiddetli çarpışmalar devam etmektedir.

Almanlar havada da ağır zayiata uğramaktadırlar. Dün 21 Rus uçağına mukabil Almanlar 64 uçak kaybetmişlerdir.

Barentz denizinde Rus hava kuvvetleri bir Alman muhribini batırmışlardır.

Naziler kumandanı durmadan bu kesime takviye kıtaları gönderdiğinden muharebe gitgide şiddetlenmektedir.

Sovyet radyosu çarpışmaların gün geçtikçe arttığını söylemekte.

Alman hava kuvvetleri müdafaaya geçmiş bulunmaktadırlar. Ovalar düşürülen Alman uçakları ile kapalıdır.

Bir muharebeye Almanlar 90 tank salmışlar fakat bunların 46 sı tahrip edilmiştir.

24 saat zarfında Ruslar 60 Alman tankı tahrip etmişler ve bazı köy ve meskûn mahalleri işgal etmişlerdir.

Ric'at eden Alman kuvvetleri köyleri yakmakta ve halkı garba doğru sürmektedirler.

Sovyet radyosuna göre, Almanlar Smolenskte 3 haftalık bir talim gören eski hava ve bahriye eratını cepheye sevketmektedirler. Bu şkilde cepheye gelen bahriyelilerin adedi 40.000 kadar vardır.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Doğu cephesinin orta ve şimal kesimlerinde yapılan muvaffakiyetli Alman mevzii hücumları esnasında merkez kesiminin gerilerinde kuvvetli bir bolşevik çetesi yok edilmiştir.

Laponyada Alman kıtaları hudut bölgesinde cereyan eden şiddetli muharebelerde iyi neticeler almışlardır. Düşmanın mukabil taarruzları püskürtülmüştür.

Kola yarmadası sularında büyükbir taşıt bombaların öyle kuvvetli isabetlerine maruz kalmıştır ki kaybedilmiş sayılabilir.

Mourmana karşı yapılan hava taarruzları liman bölgesinde çok büyük hasarlar yapmıştır. Hava savaşlarında Sovyetler 13 ü Harikan olmak üzere 43 uçak kaybetmişlerdir.

Berlin, 19 (A.A.) — Kerç yarım adasında biten çarpışmalar esnasında, Alman ve Romen kıtaları üç Sovyet ordusunu yok etmişler ve Alman umumî karargâhı tarafından neşredilen hususî tebliğde de bildirildiğiüzere 149.256 esir almışlardır.

Cenubî Afrika Başvekili diyor ki:

Ortaşark

İleride yapılacak harekâta üs olabilir

Londra, 19 (A.A.) — Cenubî Afrika Başvekili general Smuts Mısırı ziyaret etmektedir. 3200 kilometrelik bir yolculuktan sonra buraya varan başvekil general Smuts şunları söylemiştir:

"Orta şark ileride yapılacak bir taarruza üs olabilir. Bizce büyük ehemiyeti vardır.

Bir askerî kampta subaylara da şu tarzda hitap etmiştir.

"Madagaskar Cenubî Afrikanın arka kapısıdır. İleride Hint denizinde mühim vakalar cereyan edecektir. Bunlara karşı evvelden tedbir almış olmalıyız. Katî neticeye gelince bundan hiç bir şüphem yoktur.,,

Memduh Şevketin nutku

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yurttaşlarım,

Ölümünden sonraki 19 mayıstan beri geçen 4 yıl içinde bütün milletçe hep beraber andığımız büyük kurtarıcı, ölümsüz kahraman, eşsiz insan Atatürk, bugün, 23 sene önce ölümlerden kurtardığı büyük Türk milletinin kalbinde sönmiyen ateşini yine öz nefesiyle yeniden alevlendiriyor. Hangi ana evlâdını, hangi çocuk babasını, hangi sevgili gönüllüsünü, Türk milletinin onu sevdiği kadar sevebilirdi? Türk milletinin ona beslediği özlemi hangi evlât anasına, hangi çocuk babasına, hangi sevgili göüllüsüne duyabilirdi? Atatürkü hatırlamak için Türk tarihinin her anı, 19 mayıstır. Onu her ne suretle, her ne vesile ile anarsak analım, yüreğimizde parlıyan dugu, millî savaş ve istiklâl yıllarımın heyecanı oluyor ve her zaman böyle olacaktır. Onun bize emanet ettiği hür ve özgür vatan üstünde yaşıyan her Türk, millî savaş ve istiklâl ruhunun gözü pek, kahraman birer koruyucusudur. Onun içindir ki Atatürk yaşamakta ve yarın doğup yaşıyacak bütün Türklerin ruh ve mana halindeki idealleridir,

Yurttaşlarım,

Türk milletinin varlık ve birlik davası için Atatürkün yıllar önce yarattığı kudsal meş'ale, şimdi sevgili Şefimiz, Büyük Başbuğumuz, İnönünün elindedir. Gözlerimiz onun gözünde, can kulağımız onun sözünde, gönüllerimiz onun özündedir. İnönü Türk milletinin başında, İnönü Türk milletinin önündedir. Onun arkasından gidiyoruz. Onun dediğini yapıyoruz. Onun gösterdiği yoldan yürüyoruz. O, bize doğruyu söylüyor, o, bizi doğru yola yürütüyor. Onu, en aydın bir bilinçle, onu en şaşmaz bir bulunçla dinliyoruz. Dört yanımızda yangınların tutuştuğu, nice devletlerin yer sarsıntısına uğramış gibi titrediği bu devirde, içinde bulunduğumuz her güçlüğe çektiğimiz ve belki daha da çekeceğimiz her sıkıntıya hep beraber göğüs gererek tarihi ve millî vazifemizi onun emrinde yerine getiriyoruz ve yeni vazifeler için onun yeni işaretlerini bekliyoruz. Her Türk, Türk milletine düşen ve düşecek ödevin bir parçasını ödemek için, üzücü, yorucu, yıpratıcı, düşüncelerden içini temizleyip büyük Şefinin, İnönünün parmağına gözünü dikmelidir. Herkes bilsin ki şimdiye kadar böyle yaptık, bundan sonra da böyle yapacağız.

Gençler,

Bütün bu sözleri söylerken gözlerim sizden ayrılmadı. Size bakarak Türk milletinin sizin gibi güzel yarınlarını, sizin bahtiyar geleceklerini görüyoruz.. Bu güven verici vasıfları ahlâkınızla, çalışmanızla, ruhta ve bedende sağlamlığınızla kazanıp devam ettireceksiniz. Bugün, Türk gençliği için iki kat bayram, iki kat tarihî gün olacak, biraz sonra, baba yüreğiyle sizi çok seven ve sizi çok düşünen Büyük Şefinizi dinliyeceksiniz.

Sevgili Türk çocukları,

Hepinize, bu tarihî gün ve tarihî bayramı sevginizle dolu göğsümün bütün sıcaklığı ile kutlarım.

İngiliz filosunun

Yeni Akdeniz kumandanı

Akdeniz filosu nezdindeki Röyter Ajansının muhabiri bildiriyor: 19 (A.A.) — Rio de la Plata muharebesinin kahramanı Amiral Harvod İskenderiyeye gelmiş ve Akdeniz filosunun kumandasını eline almıştır.

Londra, 19 (A.A.) — Amiral Cunningham, Britanya Amiralliği heyetinin başına geçmek üzere Vaşingtona gitmek için Büyük Britanyaya gelmiştir.

POLİTİKA

Fısıltı: vurguncunun siperi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dı bozan olaylardan biri de yolları kesilen ülkelerin harp zarureti içinde mevcut stoklarını, yeni yaptıkları istihsali her şeyden önce harp gayesine, millî varlığın müdafaasına hasretmek mecburiyetinde kalmalarıdır.

Harp eden veya etmiyen hiç bir memlekette kurtuluşun başka çaresi yoktur. Binaenaleyh artık gıda ve zaruri ihtiyaçlar meselesinin bir fert meselesi değil, bir âmme hizmeti halinde mütaleası bir zaruret halini almıştır. Devletler milletlerin iktısadî meselelerini âdeta bütçe tanzim eder gibi kalem kalem nizamlamak mecburiyetinde kalmışlardır.

Bu işlerin nizama konması kolay değildir. Ekonomik kâr ve terdin servetini artırma faaliyetinden müdafaa hizmetine yani büyük istihlâk faaliyetine geçmesi, ve iktısadî işlerin sosyal politikanın mihveri halini alması hiç bir yerde bir anda ve kolayca olmamıştır.

Bütün bir dünya düzenini değştirmek ancak kitap üzerinde mümkündür. Fakat hayatta bu müthiş değişmeyi bir istihale ve aksaklık devri geçirmeden hiç bir memleket başaramamıştır.

Bu güçlük yalnız karar almanın zorluğundan değil, kararların karşılaştığı engellerin fazlalığındandır.

Bir defa insanların itiyadı eski halin devamını ister. Binaenaleyh yapılan hareketler herkesin psikolojik arzusuna rağmen olmaktadır.

Diğer taraftan memleketlerin iktısadî bünyeleri değişmekte harbin icap ettirdiği şartlara uygun bir hal almaktadır. Bir takım menfaatlerin pek şiddetli bir surette mücadele sahnesine çıkması demektir. Bu menfaatlerin mücadelesi her yerde, her ekonmik bünye değişmesinde kendini hissettirmiştir.

Ferdî kazanç mevzuu olan işlerin âmme hizmeti hududu içinde telâkki edilmesi menfaat mücadelesini daha keskin bir hale koymaktadır. Bugün dünyanın hali budur. Biz de bu dünyanın içindeyiz. Binaenaleyh yaşamak, milleti ayakta tutmak için itiyatlarımızı ğurumuzla, mantığımızla tadil ederek yeni bir hayat şartı yaratmaya çalışacağız. Yeni hayatın yeni bir zihniyeti olmak gerektir.

Diğer taraftan menfaat mücadelesinde de millî müdafaa cephesini tutacağız. Bunun için bir kaya gibi, yekpare bir kale gibi devletin yanında yer alacağız.

Menfaat mücadelesi yapanlar türlü, türlü silâhlarla karşımıza çıkıyorlar. Ve çıkacaklardır. Her halin kendine göre hileleri, mücadele usulleri mevcuttur. Bunlardan gafil olmıyacağız. Fakat bunların arasında en mühimi kanunlar değildir. Kanunlar eğer insanların şuurunda psikolojik bir kuvvete bir ahlâk prensipine, bir ahlâk hassasiyetine sahip değilse kolayca başkalarının eline geçer. O, silâh gibidir. Kullanmasını bilen yiğitin elinde müdafaa ve taarruz kuvvetidir.

Biz millî müdafaa davasını ileri sürerken bize karşı menfaat mücadelesi cephesini kuranların en büyük silâhları şudur:

Kütleyi içinden vurmak!

Kütle içinden vurulur? Bir defa kütlenin ruhu teşviş edilir. Paniğe uğratılır. Devlete olan itimadı zayıflatılır. Bundan sonraki artık vurguncu için kârdır.

Son zamanlarda gıda ve bazı ihtiyaç maddeleri üzerinde menfaat mücadelecilerinin sık sık kurmak istedikleri pusularla karşılaşıyoruz. Halkın yeni bir hayat içerisine yeni girdiğini, henüz buna itiyad peyda edemediğini bilen şahsî menfaat mücadelesi onun ruhunu şüphelerle doldurmak, onu açlıkla tehdit etmek, bu suretle paniğe uğratmak istiyor.

Her gün bir fısıltı sokaklardan pazarlara, pazarlardan dükkânlara, dükkânlardan evlere, bürolara kadar ağını kuruyor. Ve her gün bir yeni yalanla kütleyi ağı içine almak istiyor. Vurguncu sokaklarda, pazarlarda, bürolarda, evlerde dalyan kurmakla meşguldür.

İnanmayınız bu fısıltıya, inanmayınız, hiç bir zaman balıkçı dalyanını kurarken balıkların kulağına hayırlı şeyler söylemez.

Vurguncular kütleyi masum balıklar gibi avlamak istiyorlar.

Fısıltı ve dedikodu vurguncunun silâhıdır. Dedikodunun başını bulduğunuz yerde eziniz.

SADRİ ERTEM

ŞEHİR HABERLERİ

Sahtekâr fırıncılar

Bir fırıncı daha tevkif edildi. 20 fırıncı hakkında takıbat yapılmaktadır

Fırınların ekmek imali işini kontrol etmek ve sıkı surette alâkalanmak üzere vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar belediye teftiş heyetini tam kadrosiyle seferber etmiştir.

Noksan ekmek imal eden, kartsız ekmek veren, tam kart teslim etmiyen fırınların şiddetle cezalandırılması için bütün tedbirler alınmıştır.

Unları kesilen 17 fırından maada ayrıca 20 fırın hakkında da yolsuzluk yaptıkları iddia edilerek şiddetle takip edilmeğe başlanmıştır. .

Bazı fırınlar da ekmekleri halka vermek için gündüz muayyen saatlerde ekmek çıkarmamakta ve halkı kapıda bekletmektedirler.

Buna sebep de noksan çıkan ekmeklerin süratle tevzi edilmesini temindir.

Belediye bu durumla da alâkadar olmaktadır. Ekmekler muhakkak surette piştikten birkaç saat sonra satılacaktır. Fırında hazır ekmek bulundurulmayan fırınlar hakkında şiddetli takibat yapılacaktır. .

Beyoğlunda fırıncılık yapan İhsan adında birisi, fırınından ekmek alarak kendisine listesini veren Sen Jorj hastahanesi ekmek mutemedi İstemat'ın listesindeki 88 rakamını 388, 82 rakamını da 482 haline sokarak İaşe bürosuna müracaat etmiştir..

Ancak, İhsanın bu açık gözlülüğünü farkeden İaşe memurları kendisini yakalamışlar, Millî Korunma müddeiumumiliğine teslim etmişlerdir.

Orta tedrisat imtihanı yapacak mekteplerin listesi

Orta tedrisat müesseselerinin imtihan yapacak okullariyle, imtihan komisyonlarının miktarını yazmıştık. İmtihan yapacak okulların adları şunlardır:

a) Vefa lisesi ile Pertevniyal lisesi lise bitirme imtihanlarını İstanbul erkek lisesinde, diğer ortaokullar kendi binalarında,

b) Resmî okulların ve lise orta kısımlarının eleme ve sözlü imtihanları kendi okullarında,

c) Muadeleti tasdikli Türk hususî okullarından Hayriye, İstiklâl, Yüce Ülkü, Darüşşefaka liselerinin lise bitirme, devlet ortaokul eleme imtihanları İstanbul erkek lisesinde,

d) Şişli Terakki, Işık liseleri lise bitirme imtihanları Galatasaray lisesinde, Boğaziçi lisesi lise bitirme imtihanı Kabataş erkek lsesinde, Şişli Terakki ve Işık liseleri Devlet ortaokul eleme imtihanları Nişantaşı kız ortaokulunda, Boğaziçi lisesi eleme imtihanları Kabataş lisesinde, Yeni Kolej Devlet ortaokul eleme imtihanı Taksim erkek lisesinde yapılacaktır. .

Muadeleti tasdikli Türk hususî okullarile Yeni Kolej, Devlet ortaokul sözlü imtihanlarını yukarıda adı yazılı okullardan alacakları mümeyyizlerle kendi okullarında yapacaklardır.

Azınlık ve yabancı okullarından Devlet ortaokul ve lise bitirme imtihanlarına girmek istiyen talebenin hangi okullarda imtihan edilecekleri aşağıda gösterilmiştir:

a) Azınlık okulları: Cümhuriyet kız lisesinde.

b) Yabancı okullardan:

Fransız okulları: Galatasaray erkek lisesinde. .

Alman ve İngiliz okulları: Kabataş erkek lisesinde.

İtalyan ve Amerikan okulları: İnönü kız lisesinde.

Bütün okullarda sözlü imtihanlar saat 9 da başlayıp 19 da nihayet bulacaktır. .

941 - 942 ders yılı haziran devresi olgunluk imtihanları aşağıda gösterilen (7) bölgede yapılacaktır:

Anadolu bölgesi kız liseleri: Erenköy kız lisesinde.

Beyoğlu bölgesi erkek liseleri: Galatasaray erkek lisesinde.

İstanbul bölgesi erkek liseleri: İstanbul erkek lisesinde.

İstanbul bölgesi kız liseleri: İstanbul kız lisesinde.

Boğaziçi bölgesi kız liseleri: Kandilli kız lisesinde.

Anadolu bölgesi erkek liseleri: Haydarpaşa erkek lisesinde.

Ecnebi ve ekalliyet okulları : Pertevniyal erkek lisesinde.

Ecnebi okullardan olgunluk imtihanına Fransız lisanı ile girmek istiyen talebenin imtihanları Galatasaray erkek lisesinde yapılacaktır. .

İlkokul öğretmenlerinin mesken bedelleri

İlk tedrisat öğretmenlerinin 1932 yılına ait olan mesken bedellerinin mühim bir kısmı ödenmiştir. Geri kalan miktarın da ödenmesi için alâkadarlar gereken tetkiklere başlamışlardır.

942 mali yılı bütçesine bu paraları ödemek üzere tahsisat konmuştur. Şimdilik yalnız askere gidenlerle, hasta ve hamile olan öğretmenlere verilmektedir.

Daireler bugün açık

19 mayıs bayramı münasebetiyle kapalı bulunan daireler bugün tekrar açılarak faaliyete geçeceklerdir. Merasime iştirak eden okullar bugün de tatil yapacaklardır.. İştirak etmiyen derslerine devam edecekler dir.

Yiyecek maddesi gizliyen bakkal mahkûm oldu

Taksimde, Cümhuriyet caddesinde 89 numarada bakkallık yapan Vasil dükkânında saklı pirinç, un, mercimek ve beyaz peynir varken müşterilere satmaktan imtina etmiş, yakalanarak 1 numaralı Millî Korunma mahkemesine verilmiştir.

Mahkeme, bakkalı 15 lira ağır para cezasına, 15 gün dükkânının kapatılmasına ve mezkûr malların müsadere edilmesine mahkûm etmiştir..

Kocasının tabancasiyle yaralanarak öldü

Kasımpaşada Hacı Hüsrev mahallesinde, aralık sokağında, 21 numarada oturan Hamide adında bir kadın, kocasının tabancasını temizlerken silâh patlamış, karnından yaralanmıştır.

Hamide kaldırılmış olduğu Beyoğlu hastahanesinde dün sabah ölmüştür.

Vak'aya müddeiumumilik elkoymuş, kadının cesedi morga kaldırılarak tahkikata başlanmıştır..

Sarhoşlukla yanlış eve giren Alber beşinci kattan düştü

Galatada Mandız sokağında 26 numarada oturan Alber adında birisi, evvelki gece arkadaşı Kemal ve Bohorla içmiş, hayli sarhoş olduktan sonra da:

— Haydi bizim eve gidip orada devam edelim!

Diyerek arkadaşlarını evine götürmüş, beşinci kata çıkarmıştır. .

Alber, cebindeki anahtarla kapıyı açmak için bir hayli uğraşmış ise de muvaffak olamamış, bunun üzerine yanlışlıkla kendi evinin bitişiğindeki eve geldiklerini anlamıştır.

Bunun üzerine dönmek istemişlerse de bu sırada sarhoşluğun tesirile, beşinci kattan taşlığa düşmüş, başı patlıyarak ağır surette yaralanmıştır.

Alber ifade veremiyecek bir halde Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Bir ekmeği 50 kuruşa satarken yakalandı

Tahtakalede seyyar balıkçılık yapan Salih Çorlulu adında birisi 600 gramlık bir ekmeği Hatice adındabir kadına 50 kuruşa satarken cürmümeşhut halinde yakaalnmıştır.

1 numaralı Millî Korunma mahkemesine verilen balıkçı, duruşması sonunda 30 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiş, ekmek de müsadere olunmuştur. .

Görüp düşündükçe

Yasamızı keskinleştirelim

Birkaç satıra, bazan ne büyük dertler, acılar ve facialar sığıyor. Dünkü gazetelerde "nihayet asılacak mı?„ başlıklı küçücük haber, bu türlü yazılardandır. "Dizdariye" taraflarında bir eve giren, suç üstü yakalanınca da, bir dalgınlık sanıyesinden istifade ederek, ev sahibi polisi, kunduracı bıçağiyle vurup öldüren hırsız, meğer hâlâ sağmış. O mendebur, çelimsiz katil, kaçarken bir bekçiyi de yaralamış, başkasının da burnunu ısırıp koparmıştı.

Dağ gibi polis, bu sıskanın bıçağına değil, kendi kafasında - yaşıyan kanun düşüncesine kurban gitti. Tabanca karşısında ellerini kaldıran, bu korkak maskarayı vurmamış ve beklemediği bir hücuma uğramıştı.

Şimdi, işte bu kanlı olayın kâğıtları mecliste imiş. Orası onaylarsa, katil asılacak.

Bugünkü kanunların, çok insanca şeyler olduğuna şüphe yok. Amma yine bu insanca kanunlar yanında yine bildiklerini okuyan haydut, hırsız, namussuz kişiler bulunuyor.

Eskiden, can gibi mal ve "harim„ de mukaddesti.. Kanun ev sahibine, evine giren hırsızı vurmak hakkını verirdi. Bugün, mal için bunu çok görüyoruz. Güzel! Fakat işte yukarıdaki örnek mala kasdedenin, cana da saldırmaktan çekinmediğini suç üstüne suç işlediğini ortaya koyuyor.

Biz, evimize giren "harim" mizinkutsal havasını pis nefesiyle kirleten, eşyamızı çalan soysuzun, bize de kıymıyacağını nasıl ve nereden kestirebiliriz? Yanında silâh var mı? yok mu? bilir miyiz? Hücum için onun silâhı çekmesini beklemek, kahramanlıkla abdallıktan acaba hangisidir? Ve bu yersiz şövalyelik bizi de, Dizdariyedeki polis gibi, kurbanlığa sürüklemez mi?

Kanunların zamandan, cemiyetin içinde yaşıyan gerçeklerden ilham alması gerektir. Bugün, birçok sebeplerle, kanunlarımızın keskinleştirilmesi zorundayız. Hırsız, polis kadar, hâkim kadar ev sahibinden de korkmalıdır. Bu korkuyu, onun yüreğinde, yine kanun yaratır. Bu ahlâksız melunlar, eğer zorladıkları kapının arkasında, sürdükleri canın gerisinde, kendilerine çevrilmiş bir tabancanamlısının parladığını bilirlerse, kolay kolay kirli işlerine girişemezler.

Artık yeter, göğsümüz kalkan bıçağı, insaf ve rahmetimizin çarkında bilemiyelim.

HAKKI SUHA GEZGİN

Atatürkten bahseden 200 eser

Ankara, 19 (Vakit) — 23 yıl önce Atatürkün Samsuna ayak bastıkları günün bir anılışı olarak açılan sergide Millî Mücadelenin başından bugüne kadar Atatürk hakkında Türk ve yabancı dillerle çıkan birçok eserler teşhir edilmektedir. .

Bu müddet içinde Ebedî Şefimiz ve büyük inkilâbımız hakkında neşredilen eserlerin sayısı 800 kadardır.. Ve bunların münhasıran Atatürkten bahsedenleri 200 ü bulmaktadır.

Sergi bu eserlerden yalnız 186 sını ihtiva etmektedir.

Sergide Atatürkün Millî Mücadele yıllarındaki çalışma masası, iki kitabı ve hareket ordusunun İstanbula girdiği günün ertesinde çıkmağa başlamış olan "Şanlı Ordu" gazetesinde intişar eden "Kadit İstipdat" yahut "Kırmızı İzler" adlı şiiri, el yazıları ve kitaplar üzerinde yaptıkları tashihler bulunmaktadır. Çok iyi bir şekilde tertip ve tanzim edilmiş ve Atatürkün dövizleri ve fotoğrafları ile süslenmiş olan bu sergiyi Halkevi kitap sarayı komitesi başkanı Faik Reşit Unat bir söylevle açmıştır.

19 Mayıs piyangosunda kazanan numaralar

Millî Piyangonun 19 mayıs 1942 fevkalâde çekilişi dün Ankarada sergi evi binasında saat 14 de çekilmiş ve çekilişi kalabalık bir halk kütlesi takip etmiştir.

Bu çekilişte ikramiye kazanan numaraları aşağıya yazıyoruz:

50.000 lira kazanan

366952

20.000 lira kazanan

165957

10.000 lira kazanan

112954

5.000 lira kazananlar

305755 118761 29008 181580

2.000 lira kazananlar

255756 131781 219781 152958 331855
272836 384230 236592 19109 176689

1000 lira kazananlar

23111 172201 79237 240377 36819
384501 29539 368017 77471 377646
200896 220757 290640 356084 177365
21361 89422 141382 337003 339518
391091 62629 130543 135963 53295
149504 63005 185124 346751 305110
4384 322047 239122 22698 26146
380473 267914 38903 256533 102503

500 lira kazananlar

8736, 4425 ile nihayetlenen biletler 500 er lira kazanmışlardır.

100 lira kazananlar

673 ile nihayetlenen biletler 100 er lira kazanmışlardır.

50 lira kazananlar

714, 464 ile nihayet bulan biletler ellişer lira kazandılar.

10 lira kazananlar

53 ile nihayetlenen biletler 10 ar lira kazanmışlardır.

Amortiler

4, 7 ile nihayet bulan biletler ikişer lira kazanmışlardır.

Bu çekilişte 50.000 lira kazanan 366952 numaralı bilet Ankaradadır.

20.000 lira kazanan 165957 numaralı bilet İstanbulda,

10.000 lira kazanan 112954 numaralı bilet Tokatta satılmıştır.

5.000 er bin lira kazanan numaralar Diyarbakır, Sivrihisar, Balıkesir, ve Tarsusta satılmıştır. .

2.000 er lira kazanan biletlerin ikişer tanesi Ankara ve İstanbulda, diğerleri Zonguldak, Fethiye, Dörtyol, Akhisar, Eskşehir ve Bergamada, 1.000 er lira kazanan biletlerin 12 tanesi İstanbulda, 3 tanesi Eskişehirde, 2 tanesi Ankarada, ikişer tanesi Kütahya, Kırıkkale, Erzurum, Malatya, 15 tanesi de Yurdumuzun muhtelif yerlerinde satılmıştır. .

İMSAKİYE

	Çarşamba 20 Mayıs		Perşembe 21 Mayıs	
	C. Evvel: 4 Hızır: 15		C. evvel: 5 Hızır: 16	
Vakitler	Vasat	Ezan	Vasat	Ezan
Güneşin doğuşu	4.38	9.16	4.37	9.14
Öğle	12.10	4.47	12.10	4.46
İkindi	16.07	8.48	16.08	8.46
Akşam	19.24	12.00	19.25	12.00
Yatsı	21.16	1.58	21.18	1.58
İmsâk	2.33	7.12	2.32	7.10

Gençleri zararlı içkilerden nasıl koruyabiliriz?

Bir hukuk talebesi söylüyor

Gençleri zararlı içkilerden, roman için alınması lâzımgelen tedbirler hakkında İstanbul Üniversitesinden S. Ö. Alp şu mütalâalarda bulunmuştur:

Daima severek okuduğum Vakıt gazetesi —bir gazete olarak— vatanî vazifelerin en mühimlerinden birini ifa hususunda ön safa geçmiş bulunuyor. İsabetle intihap edilen anket mevzularının, ekserisinin bilhassa; gençliği alâkadar edişi —(Gençleri zararlı içkilerden koruma)— meselesi üzerindeki düşüncelerimi söylemiye vesile oldu. Gençlik namına teşekkürü bir borç sayarım.

Bu bakımdan gençliğe karşı olan vazifelerimiz, onu kendi şuuru ile hareket imkânlarına sahip bir varlık olarak hazırlamaktır; desek noksan bir şey söylemiş olmayız. Zaten daha fazlasını yapmanın da biraz zorca olduğu meydandadır.

Dünyaya gözünü açan çocuk, karşısında babasını veya ağabeyini elinde içki kadehi, önünde —tabiri âdisi ile— çilingir sofrası, kulağında sigarası, çubuğu, gözler kızarmış, burunla görmüş ve bunun tabiî olduğuna inanır olmuş, daha sonraları bu işi böyledir diye katiyetle kanaat getirmiş hattâ tecrübeye de başlamıştır. Ne de olsa analık babalıktır, nasihatler, tekdirler ve daha ileri gidilerek —gayri ahlâkî bir usulle dayak atarak bu işten vazgeçmesi için kendilerince hayırlı sanılan teşebbüslere girişilmiştir. Fakat iş işten geçmiştir. Buradan itibaren cemiyetin müdahalesine ihtiyaç duyulur. Evvelâ —ana baba ve yakınlardan ibaret ailelerle— daimî teması temin suretile onları, çocukları üzerinde ahlâkan müessir olabilecek seviyeye çıkarmak lâzımdır. Ondan sonra çocuğu —ilerinin gencini— güvenerek kendilerine emanet edebiliriz. Bunun için:

1 — Gazete, mecmua, kitap, radyo gibi neşriyat vasıtalarının sırf sütun doldurmak, sayfa karartmak, ve sözde mizah vâdisinde hoş vakıt geçirmek maksadile yazıp söyledikleri, bekrî fıkralarından, sarhoşluğa dair mahkeme röportajlarından ve hattâ —mahiyeti millî iktısadı alâkadar etse de— umumî sıhhat ve neslin selâmeti namına içki ve sigara misillü şeylerin reklâmlarından azami fedakârlık yapmak;

2 — Fabrika, işçi kampları v.s. yerlerde çalışan işçi gruplarına muayyen zamanlarda bu işe memur edilmiş gezici kimseler tarafından hayatî mevzular etrafında dolaşarak içki aleyhinde konferanslar vermek;

3 — Memleketimizdeki Yeşilay kurumunun faaliyetlerine azami genişliği temin etmesi —ki, bugünkü çalışma aslâ kâfî değildir— Kızılay gençlik teşekkülü gibi Yeşilayın da mekteplerimize girmesi, talebeye fen dersleri okutan hocalar tarafından hiç olmazsa on beş günde, daha olmazsa ayda bir defacık bu mevzuda konferanslar verilmesi, fırsat düştükçe samimî hasbihallerle mevzuun her an daima canlı olarak gözönünde bulundurulmasının temini mutlaka elzemdir.

Bu işler baştan bozulur, baştan düzelir. Tıpkı balığın baştan koktuğu gibi. Onun için bu yolda maksada ulaşmak ancak ailenin tenviri ile mümkün olacaktır kanaatindeyim.

Gençlik bayramı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fener stadyomunda:

Buradaki merasime saat 10,30 da Şehir bandosunun çaldığı ve binlerce talebenin ağızla iştirak ettiği İstiklâl Marşı ile başlanmıştır.

Müteakiben, vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar, refakatinde İstanbul parti reisi Reşat Mimaroğlu ve İstanbul Komutanı olduğu halde muhtelif spor teşekküllerini teftiş etmiştir. Vali, evvelâ kız, sonra erkek talebe beden terbiyesi mükelleflerini teftiş etmiş, gençlerin bayramını:

— Sporcular, spor bayramınız kutlu olsun!

Temennisi ile selâmlamıştır... .

Şeref stadında:

Buradaki merasime saat tam 10 da başlanmıştır. İstiklâl Marşını müteakip Beşiktaş kaymakamı Sabri Sözer bir nutuk söyliyerek 19 mayısın manasını anlatmıştır. Kaymakamdan sonra Yeni Kolejden Nuran Çakmak ve Beşiktaş orta okuldan Bedia birer söylev vermişlerdir.

Atatürk ve İnönünün yanyana bulunan büstlerine çelenkler konulduktan sonra resmî geçit yapmıştır..

EMİNÖNÜ HALKEVİNDE

19 mayıs münasebetiyle dün öğleden sonra Eminönü Halkevinde muhtelif spor gösterileri yapılmıştır. .

Merasime İstiklâl Marşiyle başlanmıştır. Bundan sonra Ev spor kolu başkanı Bürhan Felek kısa birkaç söz söylemiştir. Daha sonra muhtelif müsabakalarda kazananlara mükâfatlar verilmiştir.

Evin spor koluna mensup kızlar, güzel sportif hareketler ve baleler yapmışlar, muvaffak olmuşlar, alkışlanmışlardır. Erkek sporcuların hareketleri de şiddetle alkışlanmıştır. Eminönü Halkevinin spor koluna mensup en büyüğü beş yaşına olan üç çocuğun hareketleri de takdirle karşılanmıştır. .

Beyoğlu ve diğer Halkevlerinde

Beyoğlu Halkevinde de 19 mayısın manasını anlatan söylevler verilmiş muhtelif spor hareketleri yapılmıştır.

SPOR

Istanbul muhteliti Mektepler muhtelitini 6 - 1 yendi

19 Mayıs Spor ve Gençlik bayramının son hareketi İstanbul muhteliti ile mektepler muhteliti maçı odu. Sebebini bir türlü öğrenemediğimiz ufak bir hâdise, Mektepler muhtelitinde Faruk, Mahmut, Semih, Sezai ve Turganın oynamamasına sebep oldu.

Hakem Şazi Tezcanın idare ettiği maça takımlar şu kadrolarla iştirak ettiler:

İstanbul muhteliti: Osman — İbrahim, Feyzi — Ömer, Esat, Mustafa — Fikret, Arif, Hakkı, Şükrü, Eşref.

Mektepler muhteliti: Faruk — Yavuz, Numan — Süleyman, (Galip) Halil, Ali — Kadir, Bülent, Şahap, Niyazi (Müjdat), Halit.

İlk devre mektepler muhtelitinin hâkimiyeti altında oynandıysa da, for hattını teşkil eden oyunculardan Niyazi, Halit ve Kadrinin bozuk olması, 45 dakikalık bariz hâkimiyetlerine rağmen yalnız bir gol atmalarına sebep oldu. Şahabın attığı bu gole, çekilen kornere iyi kafa çeken Arif cevap verdi: ve devre 1—1 bitti.

Bütün enerjilerini birinci devrede harcayan mektepliler ikinci devreye yorgun olarak başladılar. Haddizatinde 30 ar dakikalık iki devreye alışık olan mekteplilerin yorulması pek tabii idi. İlk devre anlaşamamış bir takım manzarası veren Muhtelit ikinci devre kombine bir oyun oynayarak genç rakiplerini acı bir mağlûbiyete uğrattılar. Devrenin başından sonuna kadar rakip kalesi önünde oynayan muhtelit sırasiyle ikisi Arifin, ikisi Şükrünün biri de Eşrefin ayağyle 5 gol atarak maçı 6—1 şekle soktular. Bütün oyun imtidadınca canla başla çalışan mektekler muhteliti içinde en fazla çalışan Bülent ve Yavuz oldu. Hakem Şazi bu maçı iyi idare etti.

Galip Sayar

* * *

Kadıköy halkevinin tertip ettiği kürek müsabakaları dün Moda koyunda yapıldı. Meraklı bir seyirci kütlesinin takip ettiği müsabakalar çok heyecanlı oldu. Teknik neticeler şunlardır:

Erkekler — Tek:

1 — Petro (G.S), 2 — Ahilya (Taksim), 3 — Mustafa (F.B).

2 Çifte

1 — Fethi, Reha Reşat (G.S), 2 — Taksim.

4 Tek:

1 — Güneş, 2 — G.S, 3 — G.S,

Bayan'ar — Tek:

1 — Nazlı Yâr ((G.S), 2 — Asiye (F.B),

2 Çifte:

1 — Nazlı, Suzan (G.S), 2 — G.S.

Neticede G.S lılar 13 puvanla birinci olmuşardır. Derece alanlara ipek bayraklar verilmiştir.

* * *

Dün Fener stadında Feshane ile Beyoğluspor arasında İstanbul hendbol birinciliği yapılmış ve Feshane rakibini 5—2 yenerek kupayı almıştır.

* * *

Büyük maçtan evvel İstanbul mebusu Abidin Daver, Beşiktaşa lik, G.S ya şild, Feshaneye hendbol ve ikinci küme grup birincilerinin kupalarını vermiştir.

Yeşilay konseri

20 Mayıs Çarşamba günü akşamı saat 21 de Beyoğlunda Saray Sinemasında Alaturka ve Alafranga fevkalâde bir konser tertip edilmiştir.

Kıymetli sanatkârlarımızdan Mualla Işılay ve arkadaşları ile Ferdi Von Statzer - Muhittin Sadak ve Lâmia Andayın iştirak edecekleri bu Konserde ayrıca milli şarkı ve oyunlar da vardır.

Davetiyeler hergün cemiyetin Sirkecideki merkezinden ve sinema kişesinden alınabilir.

Bugünkü radyo

7,30 Program ve memleket saat ayarı, 7,33 Müzik, 7,45 Ajans haberleri, 8.— Müzik, 8.15-8.30 Evin saati.

12.30 Program ve memleket saat ayarı, 12,33 Müzik, 12,45 Ajans haberleri, 13, 13,30 Müzik.

18.— Program ve memleket saat ayarı, 18.03 Müzik, 18,45 Müzik: Fasıl heyeti, 19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Serbest 10 dakika, 19,55 Müzik: Şarkı ve türküler, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Müzik, 21.— Ziraat takvimi, 21,10 Müzik: saz eserleri, 21,30 Konuşma 21,45 Müzik, 22,30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri ve borsalar, 22,45-22.50 Yarınki program ve kapanış.

OPERATÖR
Halid Ziya Konuralp
İKİNCİ CERRAHİ DOÇENTİ
Beyoğlu İstiklâl Caddesi Elhamra Apartımanı 1 Numarada
Her gün öğleden sonra 7 ye kadar
Telefon: 42204

Istanbul Levazım âmirliği Satınalma komisyonu Ilânları

Beher çiftine 100 kuruş tahmin edilen elli bin çift mahmuz alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 21.5.942 Perşembe günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 3750 liradır. Nümunesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (740—5442)

* * *

4500 giyim at nalı ve 6000 giyim katır nalı müteahhit nam ve hesabına alınacaktır. Açık eksiltmesi 6. 6. 942 pazartesi günü saat 14 de Tophanede Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 9645 lira ilk teminatı 723 lira 38 kuruştur. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. Nümune ve şartnamesi komisyonda görülür. (743 - 5575)

* * *

100X100 eb'adında beherine sekiz lira tahmin edilen 1500 adet tahta ızgara müteahhit nam ve hesabına alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25. 5. 942 pazartesi günü saat 15 de Tophanede nunda yapılacaktır. İlk teminatı 900 liradır. Nümunesi ve Lv. âmirliği satınalma komisyoşartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (742-5574)

* * *

Nümune bakiyelerinden olup ekle salih olmayan 280 kilo 400 gram sadeyağı satılacaktır. Pazarlıkla arttırması 21. 5. 942 perşembe günü sat 14,30 da Tophanede Lv. âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Sade yağlar Sirkecide Demirkapıda âmirlik ambarında görülür. Taliplerin teklif edecekleri fiyat üzerinden mal bedellerile beraber komisyona gelmeleri. (744 - 5607)

Bakırköy Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

942/90 tereke

Bakırköyünde Zeytinlik mahallesi Fişekhane sokak 66/2 No. lı evde mukim iken 9. 1. 942 tarihinde ölen doktor Dimostenin terekesine mahkememizce vaz'iyed olunarak tasfiyesine başlanmış ve ölünün menkul ve gayrimenkul malının satılmasına karar verilmiş olmakla tahrir edilen menkul eşyası yukarıda adresi yazılı 66/2 No. lı hanede aleni müzayede ile 27. 5. 942 günü saat 14 den itibaren satılacağından taliplerinin mahallinde memuruna müracaatları ve ölünün uhteyi tasarrufunda bulunan Bakırköyünde Zeytinlik mahallesi Bilgin sokak 27 No. lı sokak kapısında zemin kata girilir mermer döşemeli bir koridor sağ tarafta 1 oda 1 inci kata çıkar ahşap merdiven altında odunluk karşı cihette bahçe tarafında zemini çimento döşemeli mutbah bahçeye çıkılır bir kapı mutbak yanında zemini çimento döşemeli mermer kurnalı el yıkama mahalli ile mermer taşlı apteshane ve bahçe içinde müşterek 1 kuyu havi ve zemin katta 14 tahta basamak merdivenle 1 inci kata çıkıldıkta 1 sofa biri sokak biri bahçe cihetine nazır 2 oda sofada yerli bir dolap ve sofadan 13 basamak tahta merdivenle çıkılır çatı aralığının havi ve elektrik tesisatlı kârgir ve 41/40 metre kare bahçeli eve ehlivukuf tarafından 1100 lira muhammen kıymet takdir edilmiştir.

Mezkûr hanenin 1 inci arttırması 24. 6. 942 çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar ve 2 nci artırması 8. 7. 942 çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadardır. Muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmak şarttır. Bulmadığı takdirde 2 nci müzayede günü müzayedeye devam olunacaktır. Müzayedeye iştirak edenler yüzde 7,5 pey akçesi yahut muteber banka teminat mektubu getirdiği takdirde müzayedeye iştirak edebilirler. İhaleyi müteakip bir hafta zarfında bedeli müzayedenin verilmesi ve aksi takdirde icra ve iflâs kanununun 133 üncü maddesinin tatbik olunacağı ilân olunur. (39903)

KAYIPLAR

Kasımpaşa nahiye müdürlüğünden aldığım mayıs-haziran ayına ait 2 adet ekmek karnemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. (39904)

Kasımpaşa — Çiviciler içi 19 numaralı Kemerli han Mustafa Özer.

***

Tosya askerlik şubesinden almış olduğum asker tezkeremi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. (39902)

Tahtakale Kebapçı han No.. 12 Osman oğlu Kadir Pazarcı 319 tevellütlü.

DOKTOR
HAFIZ CEMAL
"LOKMAN HEKIM,,
DAHILIYE MÜTEHASSISI
Divanyolu 104
Muayene saatleri: 2.5-6. Tel: 2239

Çocuk Hekimi
Ahmet Akkoyunlu
Taksim Talimhane Palas No 1
pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon 40127

NEVROZİN
Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser
ICABINDA GUNDE 3 KAŞE ALINABILIR

SATILIK EV
Üsküdarda Şemsipaşa civarında Ruhi Mehmet paşa mahallesinde çeşmei cedit sokağında dört odalı beş numaralı hane satılıktır. Taliplerin Mirahorda kireçci Sait'e müracaatları. Elektrik, ve kuyu su vardır. Denize nazırdır.

İzmit Deniz Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	M. Bedeli Lira	Teminatı Lira K.
Toz şeker	45.000	42750	6412 50
Toz şeker	15.000	14250	2137 50

1 — Yukarda mikdarı yazılı iki kalem şeker ayrı ayrı pazarlıkla eksiltmeleri 22 Mayıs 1942 cuma günü saat 14 de İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

2 — Şartnameleri komisyonda görülebilir. Taliplerin hizalarında yazılı teminatlarile birlikte belli gün ve saatte komisyona müracaatları. (5572)

istanbul Levazım Amirliğinden verilen askerî kıtaat ilânları

Aşağıda yazılı mevadın eksiltmeleri hizalarında yazılı şekillerde 28.5.942 günü saat 10 da Elazığ askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Talıplerin kapalı zarflar için İhale saatinden bir saat evvel kanuni vesikalarile teklif mektuplarını komisyona vermeleri. Ve açık eksiltmelerin talipleri de saat 10 da komisyonda bulunmaları.

Cinsi.	Miktarı Ton	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale şekli
Zeytin yağı.	10	15,000	1125	Kapalı zarf
Sabun.	5	6,000	450	„
Beyaz peynir.	5	5,750	431,25	„
Çay.	0,300	5,100	382,50	„
Pirinç.	1	440	33	Açık eksiltme.
Zeytin tanesi.	2	2,000	150	„
Helva.	2	2,200	165	„
Tuz.	10	850	63,75	„
Üzüm.	3	2,100	157,50	„

(3288—5606)

* * *

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmesi hizalarında yazılı gün, saat ve mahallerdeki askeri satmalma komisyonlarında yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel ait olduğu komisyona vermeleri.

Cinsi.	Kilo Miktarı	Lira Tutarı	Teminatı Lira	İhale gün, saat ve mahalli
Sığır eti.	60,000		1799,10)	
Koyun eti.	90,000		3038)	3/6/942 14 Giresun.
Koyun eti	60,000	45,000	3375	27/5/ „ 14 Maraş.
Keçi eti.	150,000	90,000	6750	29 „ „ 15 Maraş.
Koyun eti.	150,000	112,500	8437	29 „ „ 14 Maraş.
Koyun eti.	180,000	144,000	8450	25 „ „ 16)
Sığır eti.	180,000	90,000	5750	25 „ „ 17) Kayseri.
Koyun eti.	27,000	29,700	2227,50	29 „ „ 16 Kütahya.
Sığır eti.	27,000	21,600	1620	29 „ „ 15,30 Kütahya.

(3214—5379)

* * *

Aşağıda yazılı etlerden hangisi beğenilirse o cins et pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 25.5.942 günü saat 14 de Büyük Çekmece Mimar Sinan köyünde askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır.

Cinsi.	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira
Koyun eti.	40,000	50,000	3750
Sığır eti.	40,000	46,000	3450

(3094—5097)

Aşağıda miktarları yazılı etlerin pazarlıkla eksiltmesi 27.5.942 günü saat 16 da Bandırmada askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

Cinsi.	Miktarı Kilo	Teminatı Lira
Sığır eti.	90,000	8437,50
Koyun eti.	90,000	9787,50
Sığır eti.	20,000	1950
Koyun eti.	20,000	2175
Sığır eti.	55,000	5156,25
Koyun eti.	55,000	5981,25
Sığır eti.	25,000	2343,75
Koyun eti.	25,000	2718,75

(8185—5326)

* * *

Aşağıda yazılı etlerin kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün ve saatlerde Adapazarında askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Talıplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyona vermeleri. Evsaf ve şartnameleri komisyonda görülür.

Cinsi.	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale gün ve saati
Koyun eti.	62,500	86,250	5562,50	4/6/942 16,30
Koyun eti.	150,000	207,000	11.600	5 „ „ 16,30
Koyun eti.	62,500	86,250	5562,50	3 „ „ 16
Sığır eti.	20,000	17,000	1275)	
Koyun eti.	20,000	27,000	2070)	5/6/942 11,30

(3174—5582)

* * *

13.5.942 de ihalesi ilân olunan 90 ton kuru fasulyaya talip çıkmadığından tekrar pazarlığa konulmuştur. Evsaf ve hususi şartları komisyonda görülebilir. Fasulyaların cinslerile muhammen bedelleri aşağıdaki şekildedir. Talipler ne cins mal vereceklerse fiyatlarını ona göre teklif edeceklerdir. İhalesi 23.5.942 cumartesi saat 10 da yapılacaktır. Taliplerin kat'i teminatarile Harbiyede Yedek subay okulunda satınalma komisyonuna müracaatları.

Fasulyaların cinsi	Bedeli
Yumuşak çalı ve Anadolu sert ufakları tumbul.	X 26
Horus	30
Dermason	34

(3282—5600)

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri 25.5.942 günü saat 15 de Kırklarelinde askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

Cinsi.	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira
Sade yağı.	1,000	1775	133,12
Kuru fasulye.	10,000	2200	165
Barbunya fasulyı	10,000	2448	183,60
Sabun.	3,000	2550	192
Yeşil mercimek.	5,000	1600	120
Pirinç.	5,000	3250	243
Nohud.	10,000	3200	240
Kavurma.	8,000	10,400	780
Kuru soğan.	15,000	2850	203,75
Sığır eti. Bulunmadığı	17,408	17,408	1305,60
Keçi eti. takdirde,	17,408	19,148,80	1436,16
Koyun eti. „	17,408	20,889,60	1566,72
Koyun eti. „	86,000	103,200	7740
Keçi eti. „	86,000	94,600	7095
Koyun eti. „	97,000	116,400	8730
Keçi eti. „	97,000	106,700	8002,50
Ayaktan canlı sığır,	36,000	21,600	1620

(3247—5458)

* * *

20,000 kilo koyun veya sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 29.5.942 Cuma günü saat 15,30 da Adana askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Koyun etinin tahmin bedeli 20,000 lira ilk teminatı 1500 liradır. Sığır etinin tahmin bedeli 10,000 lira ilk teminatı 750 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (3265—5536)

* * *

325,000 kilo koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 21. 5. 942 perşembe günü saat 10 da Trabzonda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 260,000 lira ilk teminatı 14,150 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (3132 - 5200)

* * *

90,000 kilo koyun eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 3.6.942 Çarşamba günü saat 10 da Zara askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 67,500 lira ilk teminatı 5062 lira 50 kuruştur. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (3262—5533)

* * *

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri 21. 5. 942 günü saat 16 da Kırklarelinde askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

Cisi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira
Sadeyağı	5000	9000	675
Zeytinyağı	5000	5500	412,50

(3291—5626)

* * *

325,000 kilo sığır eti alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 21. 5. 942 perşembe günü saat 11 de Trabzonda askerî satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 162,500 lira ilk teminatı 9375 liradır. Taliplerin kanunî vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. 3131 - 5199)

* * *

Beher kilosuna üç kuruş fiyat tahmin edilen (160) ton odun 22.5.941 çarşamba günü saat 11,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 4800 lira olup katî teminatı 720 liradır. Şartnameleri her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (3297—5632)

Beher kilosuna 23 kuruş fiyat tahmin edilen 25 ton taze bakla 22.5.942 cuma günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 5750 lira olup katî teminatı 862 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri (3295—5630)

* * *

Beher kilosu 30 kuruştan 250 ton nohut pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 22. 5. 942 cuma günü saat 15 de İzmit postahane karşısında askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Teminatı 11,250 liradır. 25 tondan aşağı olmamak üzere ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. (3292—5627)

***

Beher kilosuna üç kuruş fiyat tahmin edilen 160 ton odun 22.5.942 çarşamba günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 4800 lira olup katî teminatı 720 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (3303—5638)

* * *

Beher kilosuna 95 kuruş fiat tahmin edilen 10 ton toz şeker 21.5.942 perşembe günü saat 10,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 9500 lira olup katî teminatı 1425 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (3296—5631)

* * *

Beher kilosuna üç kuruş fiyat tahmin edilen 160 ton odun 21.5.942 perşembe günü saat 11 de pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 4800 lira olup katî teminatı 720 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (3298—5633)

***

Beher kilosuna 23 kuruş fiyat tahmin edilen 12 ton taze bakla 22.5.942 cuma günü saat 10 da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2760 lira olup katî teminatı 414 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (3301—5636)

***

Beher kilosuna 95 kuruş fiat tahmin edilen 10 ton toz şeker 22.5.942 çarşamba günü saat 10,30da pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 9500 lira olup katî teminatı 1425 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda satınalma komisyonuna gelmeleri. (3302—5637)

SAHİBİ : *ASIM US*
Basıldığı yer: VAKİT MATBAASI
Umumî Neşriyatı idare eden
Refik Ahmet Sevengil